Evropská strategie pro rovnost žen a mužů 2020–2025

Evropská strategie pro rovnost žen a mužů na období 2020–2025 konstatuje, že v EU **je nerovnost žen a mužů stále nevyřešenou otázkou,** zejména s ohledem na mimořádnou událost COVID-19.

Uzamčení a sociální distanční opatření, stejně jako uzavření škol a domácí péče o chronicky nemocné, odhalily **nerovnoměrné a nevyvážené rozdělení domácí práce a péče mezi pohlavími, a to** jak u dětí,tak u starších osob.

Zdá se, že údaje Eurobarometru tuto situaci potvrzují: ve východní Evropě jsou alespoň dvě třetiny dospělé populace přesvědčeny, že hlavní sociální rolí žen je péče o domácnost. Podobné trendy zaznamenávají také Kypr, Chorvatsko, Slovinsko, Irsko a Itálie. Podle Eurofound 2016 je navíc počet hodin strávených ženami pro domácí úkoly dvojnásobný oproti hodinám stráveným muži; rozdíl je patrný zejména v České republice, na Slovensku, v Nizozemsku, Itálii a Chorvatsku.

Rodová nerovnost a trh práce

Je proto snadné pochopit, jak se ženy, které se neustále snaží spojit pracovní a soukromý život, stávají náchylnějšími k práci na částečný úvazek. Práce na částečný úvazek je obzvláště rozšířeným způsobem v Nizozemsku (75,8%), Německu, Rakousku a Belgii (více než 40%), které však není doprovázeno poklesem rozdílu v odměňování žen a mužů – dnes rovných 14,8% .

Krize pandemie COVID-19 rovněž prokázala evidentní **nerovnost v rozhodovacích procesech.** Ačkoli 70% světové pracovní síly ve zdravotnictví je tvořeno ženami, osobami odpovědnými za globální zdraví, jako jsou pracovní skupiny zřízené pro řešení mimořádných situací v oblasti zdraví, jsou převážně muži.

Snížení pracovní doby, zátěž domácích aktivit a zintenzivnění inteligentní práce v posledním roce by tak mohlo mít pro ženy některé konkrétní důsledky, například: **nižší konkurenceschopnost na trhu práce a v sociálních příležitostech, větší předispozice k přijímání nejistých nebo nedostatečně placené pracovní smlouvy, ztráta lidského kapitálu i psycho-fyzická pohoda.**

Pandemie COVID-19 a násilí na základě pohlaví

Pokud jde o zdraví, je užitečné pamatovat na případy násilí sdělené Evropským parlamentem během období uzamčení. Ve Francii se zvýšil počet případů o 30%, stejně jako volání o pomoc na Kypru. V Itálii byl však tento trend znepokojivý kvůli drastickému poklesu počtu žádostí o pomoc a stížností o 55%, respektive 44%, což je jasným znamením neschopnosti žen požádat o pomoc v těsném kontaktu s násilným partnerem. Dalším problémem v Itálii byl potrat; typ služby a pomoci, který byl uprostřed zdravotní krize obtížně dostupný, zejména v zemi, kde 68,4% gynekologů odmítá svědomí.

Pandemie proto potvrdila – a v některých případech zdůraznila – nerovnosti mezi pohlavími, které bohužel v Evropě již existují. Jaké by však mohly být nástroje, které lze použít k určení skutečné změny oproti současnému trendu?

Zásady založené na údajích rozčleněných podle pohlaví určitě hrají klíčovou roli, a proto by mělo být vytváření takových informací konstantní a zaručené. **Meziodvětvové genderové přístupy** , které zohledňují věk, bydliště ve městech nebo na venkově, etnický původ a náboženství žen, jsou pro provádění politik zaměřených na rovnost žen a mužů ještě důležitější a jsou skutečně inkluzivní.